

# Fysioterapi som manuell terapi

ARTIKKEL

TORSTENSEN TA

NIELSEN LL

JENSEN R

REGINIUSSEN T

WIESENER T

KIRKESOLA G

MENGSHOEL AM

## Sammendrag

Manuell terapi inkluderer metoder der man bruker hendene for å strekke/tøye, mobilisere eller manipulere ryggstølen, paravertebrale strukturer eller ekstremitetsledd. Hensikten med metodene er å redusere smerte og bedre funksjon.

I Norge er det bare fysioterapeuter med videreutdanning i manuell terapi (manuellterapeuter) og autorisert kiropraktorer som er autorisert av norske helsemyndigheter til å utøve manipulasjonsgrep. For å utøve manuell terapi i Norge kreves en yrkessutdanning ved høyskole av seks års varighet (fire års utdanning til fysioterapeut, to års videreutdanning for å bli manuellterapeut). Historisk er det norske systemet for manuell terapi tuftet på tre pillarer: en diagnostisk og patologisk forståelse fra den britiske ortopedi (J. Cyriax) biomekanisk forståelse og behandlingsteknikker fra osteopati (J. Menell) og en integrering av disse systemer til norske forhold gjennom et nært samarbeid mellom norsk fysikalsk medisin og fysioterapi. På bakgrunn av det samarbeid man fikk mellom leger og fysioterapeuter med felles interesse for manipulasjonsbehandling, ble både funksjonsdiagnostisering og

leddbehandling overlatt til spesialutdannede fysioterapeuter. Denne praksis ble formalisert ved at Rikstrygdeverket i 1957 opprettet egen takst for manuell terapi.

---

Publisert: 30. mai 1999. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra [tidsskriftet.no](https://tidsskriftet.no) 8. februar 2026.